

VII. okoljski program – okoljski akcijski program Unije do 2020

struktura programa

tematski cilji

1. varstvo naravnega kapitala EU
2. z viri gospodarno in nizkoogljično gospodarstvo
3. zdravje in dobro počutje državljanov

okvir za izvedbo programa

1. zakonodaja
2. na znanju temelječa okoljska politika
3. financiranje okoljskih naložb
4. integracija v druge sektorske politike

prostorska razsežnost programa

1. trajnost mest v EU
2. regionalni in svetovni izzivi za doseganje okoljskih ciljev

VII. okoljski program – okoljski akcijski program Unije do 2020

predlog sklepa o akcijskem programu

Cilji programa so okoljski cilji Unije za obdobje 2014-2020:

Tematski cilji - ključni elementi okoljskega akcijskega programa Unije:

- *Prednostni cilj 1: varovanje, ohranjanje in izboljšanje naravnega kapitala EU,*
- *Prednostni cilj 2: spreminjanje EU v z viri gospodarno, zeleno in konkurenčno nizkoogljično gospodarstvo,*
- *Prednostni cilj 3: varovanje državljanov EU pred pritiski ter tveganji za zdravje in dobro počutje, ki so povezani z okoljem,*

Izvedba programa - cilji, ki izhajajo iz štirih temeljnih težav Unije:

- *Prednostni cilj 4: povečanje koristi okoljske zakonodaje EU,*
- *Prednostni cilj 5: izboljšanje utemeljitve okoljske politike,*
- *Prednostni cilj 6: zagotovitev naložb za okoljsko in podnebno politiko ter ustrezno določanje cen,*
- *Prednostni cilj 7: izboljšanje vključevanja okoljskih vidikov in usklajenosti politike,*

Prostorska razsežnost - cilja za okrepitev urbane in svetovne razsežnosti okoljske politike EU:

- *Prednostni cilj 8: krepitev trajnosti mest v EU,*
- *Prednostni cilj 9: povečanje učinkovitosti EU pri spopadanju z regionalnimi in svetovnimi okoljskimi in podnebnimi izzivi.*

- Program temelji na načelu odgovornosti povzročitelja, previdnostnem načelu, preventivnem delovanju in načelu odpravljanja onesnaževanja pri viru.

- Unija in države članice so odgovorne za zagotavljanje doseganja prednostnih ciljev iz tega programa. Opremljene izzive obravnavajo s skladnim pristopom. Ukrepi se sprejmejo v skladu z načelom subsidiarnosti na ravni, ki je najbolj najbolj primerna za doseganje prednostnih ciljev in z njimi povezanih rezultatov iz tega programa.

VII. okoljski program – okoljski akcijski program Unije do 2020

tematski cilji

Okoljski pod-cilji:

1. Trajnostno upravljanje zemljišč in izvajanje sanacije onesnaženih območij;
2. Varstvo gozdov in njihovih storitev z večanjem njihove odpornosti na podnebne spremembe in požare;
3. Vplivi onesnaževanja zraka na ekosisteme in biotsko raznovrstnost se do leta 2020 dodatno zmanjšajo;
4. Učinki pritiska na sladkovodne vire, somornice in obalno morje se do leta 2020 znatno zmanjša, da se doseže, ohrani ali izboljša dobro stanje voda;
5. Učinki pritiska na morske vode se do leta 2020 znatno zmanjšajo, da se doseže ali ohrani dobro okoljsko stanje, kot je določeno v okvirni direktivi o morski strategiji;
6. Ciklus hranil (dušika in fosforja) se upravlja na bolj trajen in z viri gospodaren način;
7. Izguba biotske raznovrstnosti in degradacija ekosistemskih storitev se do leta 2020 zaustavita, pri čemer se ohranijo ter izboljšajo ekosistemi in njihove storitve;

Prednostni cilj 1:

varovanje, ohranjanje in izboljšanje naravnega kapitala EU

VII. okoljski program – okoljski akcijski program Unije do 2020

tematski cilji

Okoljski pod-cilji:

1. EU doseže svoje podnebne in energetske cilje za leto 2020 in si prizadeva za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 80 – 95% do leta 2050 v primerjavi z letom 1990, kot del svetovnega prizadevanja za omejitev povprečnega naraščanja temperature pod 2° C;
2. Bistveno zmanjšanje splošnega vpliva industrije na okolje do leta 2020 v vseh večjih industrijskih sektorjih, učinkovitost virov pa povečana;
3. Zmanjšanje splošnega vpliva proizvodnje in potrošnje na okolje do leta 2020, zlasti v živilskem in stanovanjskem sektorju ter sektorju transporta.
4. Zagotoviti učinkovito pridobivanje čiste in zelene energije, ki zagotavlja izpolnjevanje energetskih ciljev.
5. Do leta 2020 je treba zagotoviti, da je ravnanje z odpadki kot virom varno, nastajanje odpadkov na prebivalca absolutno zmanjšano, energetska predelava odpadkov na materiale, ki jih ni mogoče reciklirati, omejena in odlaganje na odlagališča učinkovito odpravljeno.

Prednostni cilj 2:

*Spreminjanje EU v z viri
gospodarno, zeleno in
konkurenčno nizkoogljično
gospodarstvo*

VII. okoljski program – okoljski akcijski program Unije do 2020

tematski cilji

Okoljski pod-cilji:

1. Do leta 2020 se kakovost zraka v EU znatno izboljša;
2. Do leta 2020 je treba obremenjevanje s hrupom znatno zmanjšati;
3. Z doseganjem visokih standardov glede pitne in kopalne vode je treba zagotoviti prednosti za državljane;
4. Skupne učinke kemikalij in varnostna vprašanja glede endokrinih motilcev hormonov je treba učinkovito obravnavati, tveganja za okolje in zdravje, ki so povezana z uporabo nevarnih snovi, vključno s kemikalijami v izdelkih, pa je treba oceniti in zmanjšati;
5. Kot del skladnega pristopa na različnih področjih zakonodaje je treba učinkovito obravnavati varnostna vprašanja glede nanomaterialov;
6. Do leta 2020 je treba doseči pomemben napredek glede prilagajanja na vplive podnebnih sprememb;

Prednostni cilj 3:

Varovanje državljanov EU pred pritiski ter tveganji za zdravje in dobro počutje, ki so povezani z okoljem

VII. okoljski program – okoljski akcijski program Unije do 2020

Izvedba programa

Okoljski pod-cilji:

Do leta 2020:

- 1. imajo državljani EU dostop do jasnih informacij o izvajanju okoljske zakonodaje EU;**
- 2. se izvajanje posebne okoljske zakonodaje se izboljša;**
- 3. se okrepi upoštevanje okoljske zakonodaje EU na vseh upravnih ravneh in zagotovljeni so enaki konkurenčni pogoji na notranjem trgu;**
- 4. se okrepi zaupanje državljanov v okoljsko zakonodajo EU;**
- 5. se omogoči upoštevanje načela učinkovitega pravnega varstva za državljane in njihove organizacije.**

Prednostni cilj 4:

Povečanje koristi okoljske zakonodaje EU

Za to je potrebno zlasti naslednje:

- (a) vzpostavitev sistemov na nacionalni ravni, ki aktivno razširjajo informacije o izvajanju okoljske zakonodaje EU, skupaj s pregledom uspešnosti posameznih držav članic, ki bo izveden na ravni EU;
- (b) priprava sporazumov o partnerskem izvajanju med državami članicami in Komisijo;
- (c) vključitev zavezujočih meril za učinkovite inšpekcijske preglede in nadzor držav članic v širšo okoljsko zakonodajo EU in njihova dopolnitev z zmogljivostjo na ravni EU, ki omogoča obravnavo okoliščin, v katerih obstaja upravičen razlog za zaskrbljenost, pri čemer bo podprta s podporo za mreže strokovnjakov;
- (d) vzpostavitev usklajenih in učinkovitih mehanizmov na nacionalni ravni za obravnavanje pritožb glede izvajanja okoljske zakonodaje EU; (e) zagotovitev, da je v nacionalnih določbah o dostopu do pravnega varstva upoštevana sodna praksa Sodišča Evropske unije, in spodbujanje zunajsodnega reševanja sporov kot načina za iskanje sporazumnih rešitev za spore na področju okolja.

VII. okoljski program – okoljski akcijski program Unije do 2020

Izvedba programa

Okoljski pod-cilji:

Do leta 2020:

1. imajo oblikovalci politike in podjetja boljšo podlago za razvoj in izvajanje okoljskih in podnebnih politik, vključno z merjenjem stroškov in koristi;
2. se naše razumevanje nastajajočih okoljskih in podnebnih tveganj ter zmožnost njihovega vrednotenja in obvladovanja zelo povečata;
3. se okrepi povezava med znanostjo in politiko na področju okolja.

Za to je potrebno zlasti naslednje:

- (a) uskladitev raziskovalnih prizadevanj na ravni EU in ravni držav članic ter njihova usmeritev v obravnavanje ključnih vrzeli na področju znanja o okolju, vključno s tveganji v zvezi z okoljskimi prelomnimi točkami;
- (b) sprejetje sistematičnega pristopa k obvladovanju tveganja;
- (c) poenostavitev, poenotenje in posodobitev zbiranja, upravljanja in izmenjave okoljskih podatkov in informacij.

Prednostni cilj 5:

*Izboljšanje utemeljitve
okoljske politike*

VII. okoljski program – okoljski akcijski program Unije do 2020

Izvedba programa

Okoljski pod-cilji:

Do leta 2020:

1. se cilji okoljske in podnebne politike dosežejo na stroškovno učinkovit način, pri čemer so zanje zagotovljena zadostna finančna sredstva;
2. se poveča zasebno financiranje odhodkov, povezanih z okoljem in podnebjem.

Za to je potrebno zlasti naslednje:

- (a) postopno opuščanje subvencij, škodljivih za okolje, večja uporaba tržnih instrumentov, vključno z obdavčitvijo in cenovno politiko, ter širitev trgov za naravne dobrine in storitve, pri čemer se ustrezno upoštevajo morebitni škodljivi socialni učinki;
- (b) omogočanje dostopa do inovativnih finančnih instrumentov in financiranja za ekoinovacije;
- (c) ustrezno upoštevanje okoljskih in podnebnih prednostnih ciljev v politikah, da se podpre ekonomska, socialna in teritorialna kohezija;
- (d) posebna prizadevanja za zagotovitev popolne in učinkovite porabe razpoložljivih finančnih sredstev Unije za okoljske ukrepe, vključno z znatnim izboljšanjem njihove zgodnje uporabe iz večletnega finančnega okvira Unije za obdobje 2014–2020, pri čemer se 20 % proračunskih sredstev nameni ublažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje z vključevanjem podnebnih ukrepov, kar je povezano z jasnimi merili uspešnosti, določitvijo ciljev, spremljanjem in poročanjem;

.....

Prednostni cilj 6:

Zagotovitev naložb za okoljsko in podnebno politiko ter ustrezno določanje cen

VII. okoljski program – okoljski akcijski program Unije do 2020

Izvedba programa

Okoljski pod-cilji:

Do leta 2020:

1. se sektorske politike na ravni EU in držav članic razvijejo in izvajajo tako, da podpirajo ustrezne cilje, povezane z okoljem in podnebjem.

Za to je potrebno zlasti naslednje:

- (a) vključevanje pogojev in pobud, povezanih z okoljem in podnebjem, v pobude politike, vključno s pregledi in reformami obstoječe politike ter novimi pobudami, na ravni EU in držav članic;
- (b) izvajanje sistematičnih predhodnih ocen socialnih in gospodarskih učinkov pobud politike in njihovih vplivov na okolje na ravni EU in držav članic, da se zagotovita njihova usklajenost in učinkovitost.

Prednostni cilj 7:

*Izboljšanje vključevanja
okoljskih vidikov in
usklajenosti politike*

VII. okoljski program – okoljski akcijski program Unije do 2020

Prostorska razsežnost

Okoljski pod-cilji:

Do leta 2020:

- 1. večina mest v EU izvaja politike za trajnostno urbanistično načrtovanje in projektiranje.**

Prednostni cilj 8:

Krepitev trajnosti mest v EU

Za to je potrebno zlasti naslednje:

- (a) opredelitev in sprejetje sklopa meril za ocenjevanje okoljske uspešnosti mest, pri čemer se upoštevajo gospodarski in socialni učinki;
- (b) zagotovitev, da imajo mesta na voljo informacije o financiranju ukrepov za izboljšanje trajnosti v mestih in dostop do takšnega financiranja.

VII. okoljski program – okoljski akcijski program Unije do 2020

Prostorska razsežnost

Okoljski pod-cilji:

Do leta 2020:

1. se sklepi konference Rio+20 celovito vključijo v zunanjo politiko EU, pri čemer EU uspešno prispeva k svetovnemu prizadevanju za izvajanje dogovorjenih zavez, vključno z zavezami iz konvencij iz Ria;
2. EU zagotavlja učinkovito podporo pri nacionalnih, regionalnih in mednarodnih prizadevanjih za obravnavanje okoljskih in podnebnih izzivov ter zagotovitev trajnostnega razvoja;

Prednostni cilj 9:

Povečanje učinkovitosti EU pri spopadanju z regionalnimi in svetovnimi okoljskimi in podnebnimi izzivi

Za to je potrebno zlasti naslednje:

(a) prizadevanje za sprejetje ciljev trajnostnega razvoja, ki: a) obravnavajo prednostna področja vključujočega zelenega gospodarstva, širše cilje trajnostnega razvoja, kot so energija, voda, prehranska varnost, oceani ter trajnostna poraba in proizvodnja, ter medsektorska vprašanja, kot so pravičnost, socialna vključenost, dostojno delo, pravna država in dobro upravljanje; b) se splošno uporabljajo ter zajemajo vsa tri področja trajnostnega razvoja; c) so ocenjeni in dopolnjeni s cilji in kazalniki ter d) so usklajeni in vključeni v okvir razvoja po letu 2015 ter podpirajo podnebne ukrepe;

(b) prizadevanje za učinkovitejšo strukturo za trajnostni razvoj znotraj Združenih narodov z okrepitevijo UNEP v skladu s sklepi konference Rio+20;

(c) povečanje vpliva različnih virov financiranja, vključno z obdavčitvijo in uporabo domačih virov, zasebnimi naložbami, novimi in inovativnimi viri, ter določitev možnosti za uporabo razvojne pomoči, da se zagotovi finančni vzvod za navedene druge vire financiranja, v okviru strategije za financiranje trajnostnega razvoja;

.....

